

Kvæg, Økonomi og ledelse

Sådan sikrer du god økonomi uden aflivning af Jersey tyrekalve

Få gode råd til at finde præcis den strategi, der giver det bedste økonomiske resultat uden aflivning af tyrekalve. Det indebærer afsætningssikkerhed for overskydende opdræt samtidig med et rentabelt resultat.

Viden om

Antal sidebesøg: 205

I 2020 blev 12.000 jerseytyrekalve aflivet. Fra 2022, vil dette dog ikke længere være en mulighed, da der indgås en branchebefaling, som vil stoppe aflivning af tyrekalve. Derfor skal der ude på bedrifterne tages stilling til, hvordan vi imødekommer dette. Den store udfordring, er at skabe økonomi og afsætning af disse kalve. Vi har opstillet tre potentielle muligheder for at stoppe aflivning af tyrekalve:

- Intensivt brug af kønssorteret sæd målrettet salg af kvier til mælkeproduktion i andre besætninger/lande
- Salg af kalve til specialiseret kødproduktion
- Metoder til færre fødte kalve i besætningen.

Til at udføre de økonomiske konsekvensberegninger er SimHerd modellen anvendt for tre besætningstyper:

1. Højt management
2. Gennemsnit og
3. Dårlig reproduktion.

Styrk salget af malkeracekvier

Det er vigtigt at være bevidst om fremstillingsprisen på kvier. Det er muligt at få et hurtigt bud på fremstillingsprisen af kvier på din bedrift via dette link: www.simherd.com/kvier.

Der er overordnet 3 muligheder for salg af opdræt til mælkeproduktion:

1. Eksport af levedyr.
Vær opmærksom på risikoen ved nedlukninger lokalt og nationalt.
Læs mere i artiklen "[Eksport af kvier kan ikke stå alene](#)"
2. Salg af malkekvægskrydsninger (tung race x jersey).
Ny mulighed du kan læse mere om i DairyCross projektet, der kan baseres på længere kontrakter.
3. Salg af jerseykvier til raceskifte.
Giver en midlertidig afsætning indtil den nye besætning, kan producere eget opdræt

I besætninger med godt management og billige opdrætsomkostninger, kan det være økonomisk rentabelt at producere kvier til salg. Dette er dog meget besætningsspecifikt. Hvis det værste skulle ske at alle kvier skal indsættes pga. nedlukning, har det store økonomiske konsekvenser for besætningen. Det er derfor vigtigt at have en sikker afsætningskanal inden man går all-in på kvieproduktion. Her skal man nøje overveje om det er eksport, salg af malkekvægskrydsninger eller kvier til raceskifte, der kan give den bedste afsætningssikkerhed til, at undgå aflivning af tyrekalve.

Ig af kalve til specialiseret kødproduktion

En anden god mulighed til at reducere antal fødte renracede jersey tyrekalve er krydsning med kødkvæg. Der er i Danmark to muligheder for afsætning af opdræt til kødproduktion:

1: Kalveproduktion

- Produktionen eksisterer i dag og er baseret på unge dyr (<12 måneder) i høj vækst.
- Anvendelse af kødkvægstyre efter intensiv race gør dig mere attraktiv, og sikre en højere afregningspris.

Du kan læse mere om hvordan kødkvæg påvirker køerne i "[God økonomi uden aflivning af jerseytyrekalve](#)".

2: Oksekødsproduktion

- En produktionsform der ikke er så udbredt i dag - et eksempel er Thise & Ko.
- Dyrene slægtes senere (18-30 måneder) som rødt oksekød.
- [Task Force slagtekalve](#) har anbefalet en større produktion af dansk oksekød.
- Økonomiske beregninger viser at for god økonomi ved krydsningskvier vil det formodentlig kræve en ændring i slagtepræmien og et koncepttillæg.

Du kan finde værktøj til at beregne økonomien på din egen bedrift i artiklen: [Værktøj til at beregne økonomien i krydsningskvier og -stude](#).

Du kan også følge SEGES projektet Økonomi i krydsningskvier som naturplejere.

Vi anbefaler at udvælge kødkvægstyre til malkekvæg ud fra krydsningsindekserne X-mælkeproducent og X-forløb. Du kan læse mere om krydsningsindekserne i artiklen: [Forklaring til X-listen](#).

Ved at brug kødkvægssæd, kan antallet af fødte renracede tyrekalve reduceres kraftigt, og i stedet erstattes af krydsningskalve, der har en højere salgsværdi. Det er vigtigt at kødkvægssæd bruges i kombination med hunlig kønssorteret sæd for at opnå de bedste resultater, både økonomisk og mht. at reducere antallet af opdræt. For at opretholde en sund besætning, med tilstrækkelige dyr til indskiftning, er det meget vigtigt at få beregnet, præcist hvor meget kødkvægssæd, der kan anvendes i besætningen. Det kan også være en mulighed at anvende hanlig kønssorteret kødkvægssæd, og derved få flere krydsningstyrekalve, der afregnes bedre end kviekalvene. Dette kræver en god reproduktion i besætningen for at være økonomisk fordelagtigt.

Metoder til færre fødte kalve

En tredje mulighed er forlænget laktation for at reducere antal fødte kalve. Forlænget laktation kan være mange ting. Det kan være at rykke start insemineringen fra 50 til 70 dage efter kælvning, eller mere ekstremt helt op til 180 dage efter kælvning for hele grupper af køer. Forlænget laktation kan reducere antallet af kælvninger, men kun i begrænset omfang uden at det går udover økonomien.

For 1. kalvs køer, der typisk har en mere flad laktationskurve, kan det være en fordel at forlænge laktationen. Ved de ældre køer, der har en mere stejl laktationskurve, er det mere risikabelt at forlænge laktationen. Et værktøj, der præcist kan udpege de bedste køer til forlænget laktation, vil potentielt kunne forbedre økonomien i forlænget laktation. Dette er dog stadig i udviklingsfasen.

Forlænget laktation skal formodentlig ses i sammenhæng med udsætningsstrategien. Her kan aktiv brug af kode-60 være med til, at køer der ikke ønskes flere kalve på, kan malke til det ikke er økonomisk rentabelt. I SimHerd arbejdes der på en intelligent udsætningsmodel, der viser hvilke køer det bedst kan betale sig at udsætte. Der vil både blive udviklet et operationelt og strategisk værktøj.

Hvad gør jeg nu?

Det er vores anbefaling at få regnet igennem hvilket tiltag der er bedst for din bedrift. Der er flere muligheder for at beregne hvilke(t) tiltag der fungerer på din bedrift, du kan gøre det selv, kontakte din VikingDanmark avlserådgiver og få foretaget en VikingAnalyse, eller en af dine andre rådgivere.

Det er en rigtig god anledning til at samle, dyrlæge, avlserådgiver og produktionsrådgivere, for sammen at sætte den bedste strategi i besætningen. Det vigtigste er at du er bevidst om hvilke tiltag der giver God økonomi uden aflivning af Jersey tyrekalve.

Videnskataloget er udviklet i samarbejde mellem SEGES, VikingDanmark og SimHerd A/S.

Læs eller hent SEGES videnskatalog: God økonomi uden aflivning af jerseytyrekalve

Læs mere om at undgå aflivning af raske tyrekalve:

Case: Farvel til aflivning – goddag til kødkvægskrydsninger

Krydsningskalve: Sådan undgår Niels Erik renracede tyrekalve

Stop for aflivning af tyrekalve: Eksport af kvier kan ikke stå alene

Emneord

Kønssorteret sæd og kødkvægssæd

Malkekvæg, Avl

Produktionsekonomi

Publiceret: 28. april 2021

Opdateret: 28. april 2021

Vil du vide mere?

Anders Fogh

Afdelingsleder

SEGES

adf@seges.dk

+45 8740 5337

Støttet af

Kvægafgiftsfonden

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk

